

ĐÁP ÁN ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Đáp án****Câu 1 (0,5 điểm)**

Câu 1. Nhan đề Một đám vào ngôi của văn bản có thể gợi lên những suy luận, phán đoán gì về những khía cạnh nào của bài phóng sự? (1.0 điểm)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ nhan đề

Nhớ lại kiến thức về thể loại phóng sự

Lời giải chi tiết:

- Gợi nội dung phản ánh về một tục lệ/hủ tục ở nông thôn Việt Nam.
 - Gợi suy luận về vấn đề (đặt ra trong tác phẩm), thái độ tác giả đối với vấn đề đó
 - Vấn đề: hủ tục ở nông thôn nặng nề, gây tốn kém, những nhiều đời sống dân nghèo.
- + Thái độ của tác giả: lên án, phê phán...

Câu 2 (0,5 điểm)

Câu 2. Liệt kê các sự việc chính theo trình tự được thuật lại trong văn bản. Từ đó nhận xét về nghệ thuật viết phóng sự của tác giả (sử dụng ngôi kể, điểm nhìn, thủ pháp miêu tả, trần thuật, cách sắp xếp sự kiện chi tiết, ngôn ngữ,..) trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng, thông điệp của văn bản. (1.0 điểm)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

- Văn bản Một đám vào ngôi với các sự việc chính:
 - + Chuẩn bị cỗ.
 - + Các đám đánh bạc, hút thuốc phiện.
 - + Không chấp nhận việc vào ngôi, chủ nhà phải nộp thêm 20 đồng.
 - + Việc chi tiêu và việc vay tiền chi trả.
 - Nghệ thuật viết phóng sự của tác giả:
 - + Sử dụng ngôi kể thứ nhất và kết hợp điểm nhìn bên trong, bên ngoài.
 - + Kết hợp miêu tả, trần thuật, bình luận rất hiệu quả.
 - + Sắp xếp sự kiện, chi tiết hợp lý (đảo trình tự thời gian việc: không được vào ngôi khi cụ Bá còn sống; gốc 2 đời nhà bác Cả Mão xuống dưới để lý giải việc nhà bác Cả Mão tung bưng đón đám vào ngôi).
- Tất cả các yếu tố trên đã kết nối các sự việc làm nổi bật chủ đề: Một đám vào ngôi – hủ tục ở nông thôn Việt Nam trước cách mạng tháng 8/1945; thể hiện tư tưởng tiến bộ, cấp tiến của tác giả: lên án hủ tục khiến đời sống nông dân ngày càng nghèo khó hơn thể hiện thông điệp: xóa bỏ hủ tục nơi thôn quê, giải phóng tư tưởng lạc hậu u mê cho người nông dân (miếng ăn nơi góc chiếu, sân đình).

Câu 3 (1 điểm)

Câu 3. Qua văn bản Một đám vào ngôi, tác giả đã nêu vấn đề gì? Thái độ của tác giả trước vấn đề đó như thế nào? (1.0 điểm)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản và rút ra nội dung chính
Chú ý các chi tiết thể hiện thái độ của tác giả

Lời giải chi tiết:

- Nêu vấn đề nhức nhối ở nông thôn:
 - + Bất bình đẳng, thiếu tôn trọng người dân ngụ cư (phải 3 đời mới được nhập bạ; không có ngôi, thật là một sự nhục nhã)
 - + Quan chức ở nông thôn chèn ép, bòn rút tiền bạc của nông dân (phải sửa cỗ xôi, con gà để ra lễ thờ; tiền rượu, tiền thuốc phiện, còn tiền cung đón họ đánh

tổ tôm; chòng hai chục đồng bạc – tiền ngay cóc cóc – để cúng vào nóc các lão, thì việc mới yên)

- Thái độ tác giả: bất bình, lên án (qua thái độ của nhân vật “tôi” – người kể chuyện)

Câu 4 (1 điểm)

Câu 4. Tính khách quan, xác thực của thông tin thể hiện qua những yếu tố nào? Điều đó cho độc giả hiểu thêm gì về tác giả? (1.0 điểm)

Phương pháp giải:

Nhớ lại kiến thức về tính phi hư cấu của phóng sự

Liên hệ đến phong cách sáng tác, con người tác giả

Lời giải chi tiết:

– Khách quan chân thực: đến tận cùng sự thật với hàng loạt số liệu, truy tìm nguyên nhân làm xuất hiện vấn đề, dẫn dắt trình bày, lý giải những chi tiết và tổ chức ý kiến của các đối tượng đối thoại. Cái tôi tác giả – nhân chứng chủ động khơi lên những vấn đề phỏng vấn, mô tả biện luận: “Cụ chương lễ ba chục, ông chánh hội hai chục, ông lý trưởng mười lăm đồng, ông phó lý và ông phó hội mỗi người mười hai đồng, thư ký, trưởng bạ mỗi người năm đồng. Những số tiền ấy hết ngoài trăm đồng rồi. Lại còn ăn uống từ chiều hôm qua đến giờ... Ở chốn thôn quê ăn uống là sự đầu tiên”. Vậy là khổ chủ phải bán đi một mẫu hai ruộng lấy hai trăm đồng trả nợ...

– Tác giả: hiểu sâu hiện thực, kỳ công tìm hiểu tư liệu; nhạy cảm, sắc sảo dám nói sự thật; bám sát nông thôn, khảo sát mô tả những hủ tục, những lệ làng quái gở, man rợ, nạn “xôi thịt”, những cảnh đau lòng xung quanh miếng ăn ở nông thôn Việt Nam đương thời.

Câu 5 (1 điểm)

Câu 5. Nêu cảm nhận của em về nhân vật bác Cả Mão. Từ đó cho biết thái độ của tác giả Ngô Tất Tố đối với nhân vật này. (Trả lời tối thiểu bằng 2/3 trang giấy thi /trang vở) (1.5 điểm)

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản, chú ý các chi tiết miêu tả bác Cả Mãi

Lời giải chi tiết:

- Nội dung đoạn văn bản bám sát văn bản làm rõ đặc điểm của nhân vật (cam chịu, u mê – khổ mà vẫn vui, háo danh hão đã trở thành nạn nhân của hủ tục...)
- Hình thức: đảm bảo độ dài, tính logic, mạch lạc cho đoạn văn bản; đủ các yếu tố lí lẽ, dẫn chứng, nhận định.
- Thái độ của Ngô Tất Tố: thương cảm, phê phán; đả kích, châm biếm.

II. VIẾT (6,0 điểm)**Câu 1 (2 điểm)**

Câu 1. Theo bạn, những nội dung được đề cập trong văn bản còn có ý nghĩa đối với thực tiễn hiện nay không? Lí giải ý kiến của bạn. (viết đoạn 200 chữ)
(2.0 điểm)

Phương pháp giải:

Dựa vào phân phân tích ở trên

Dựa vào kiến thức và kĩ năng viết đoạn văn

Lời giải chi tiết:

Triển khai đoạn đảm bảo dung lượng; nội dung hướng vào các ý sau đây:

- HS tự thể hiện quan điểm cá nhân.
- Có thể tham khảo gợi ý sau:
 - + Trải qua biết bao biến đổi, Việc làng vẫn còn ý nghĩa lớn và để lại nhiều bài học có giá trị trong quá trình chọn lọc, cải biến và xây dựng đời sống văn hoá mới trong xã hội nông thôn hiện nay.
 - + Việc làng – Đắm vào ngôi thuật lại các “phong tục” có ý nghĩa tốt đẹp về “sự gắn bó của dân với làng”, về tục “vào ngôi” khi con trẻ ra đời nhưng không biến chúng thành hủ tục nặng nề để bòn rút làm khổ dân nghèo.
 - + Mỗi người dân hãy tiếp thu các phong trào, lối sống có chọn lọc, không nên lệ thuộc, hoặc cố thực hiện khi điều kiện kinh tế của gia đình không cho phép.

Câu 2 (4 điểm)

Câu 2. Địa phương nơi em sinh sống (phường/xã) tổ chức phát động Phong trào xây dựng địa phương/gia đình văn hoá, em được đề nghị phát biểu trong buổi lễ đó. Hãy viết bài phát biểu (600 chữ) để phát biểu trong buổi lễ đó.

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Địa phương nơi em sinh sống (phường/xã) tổ chức phát động Phong trào xây dựng địa phương/gia đình văn hoá, em được đề nghị phát biểu trong buổi lễ đó. Hãy viết bài phát biểu (600 chữ) để phát biểu trong buổi lễ đó.

Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Kính thưa đại biểu tham dự (HS vận dụng phù hợp với thực tế) - Giới thiệu bản thân (1-2 dòng) và nêu tên phong trào
Thân bài	3,0	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu lí do, mục đích của phong trào đối với HS, tuổi trẻ, xã hội; ý nghĩa của Phong trào xây dựng địa phương/ gia đình văn hóa - Hành động, việc làm cụ thể của thanh niên, HS, người dân địa phương + Giữ gìn cảnh quan đường phố, xã (xóa quảng cáo rao vặt; dọn vệ sinh; sinh hoạt văn minh tại các gia đình; phát hiện tụ điểm ma túy, chơi không lành mạnh) + Tổ chức vui chơi, giải trí: thể thao, xây dựng thư viện xã/ phường + Thăm hỏi, giúp gia đình hoạn nạn... - Hành động, việc làm cụ thể của cá nhân (phù hợp với sở trường)

		<ul style="list-style-type: none"> + Lựa chọn hành động của cá nhân + Cảm xúc, suy nghĩ của cá nhân về mục đích ý nghĩa phong trào... + Tinh thần khi tham gia hoạt động của xã/ phường
Kết bài	0,25	<ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện sự ủng hộ, niềm tin vào phong trào - Cổ vũ, kêu gọi các bạn ủng hộ tham gia phong trào
Yêu cầu khác	0,25	<ul style="list-style-type: none"> - Bài viết có cảm xúc, thể hiện sự hiểu biết, nhiệt huyết về hoạt động - Kỹ thuật viết: lời hô gọi tạo sự tương tác, cổ vũ hành động